

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v konaní pred samosudcom Mgr. Milošom Gregušom v ob ianskoprávnej veci navrhovate a: Marcel D kanovský, nar. 2.11.1948, tr. bytom Jesenského 12, Košice, zast. Prof. JUDr. Petrom Voj íkom, CSc., advokátom, Rázusova 28, Košice proti odporcovi: Ústav pamäti národa, Námestie slobody 6, Bratislava 15 o ochranu osobnosti takto

r o z h o d o l :

Súd ur uje, že navrhovate je vedený vo zväzkoch bývalej Štátnej bezpe nosti ako agent neoprávnene.

Odporca je povinný upusti od neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti navrhovate a, odstráni následky týchto zásahov tým, že zverejní na svojej internetovej stránke www.upn.gov.sk výrok tohto rozsudku do 3 dní odo d a právoplatnosti tohto rozsudku.

Priznáva navrhovate ovi náhradu trov konania v 100 %-nej výške, pri om o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovate sa podaným návrhom zo d a 23.2.2010 domáhal rozhodnutia, ktorým by súd ur il, že je vedený vo zväzkoch bývalej ŠTB ako agent neoprávnene. Zárove aby súd uložil odporcovi povinnos odstráni následky týchto neoprávnených zásahov do práva na

ochranu osobnosti navrhovate a a to tým, že odporca zverejní na svojej internetovej stránke rozhodnutie súdu. Taktiež žiadal nahradi vzniknuté trovy konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že na internetovej stránke odporcu www.upn.gov.sk/regpro/ sa nachádzajú registra né protokoly agentúrnych a operatívnych zväzkov štátnej bezpe nosti. Po zadaní mena resp. iných identifika ných údajov navrhovate a sa zobrazí tabu ka s výsledkom, kde sa nachádza meno a priezvisko navrhovate a, jeho dátum narodenia, krycie meno: Marcel, kategória: agent, reg. .: 12366 séria: I, kraj: Košice. Z uvedeného vyh adávania je zrejmé, že v príslušných záznamoch figuruje navrhovate ako agent bývalej ŠTB. Navrhovate tvrdil, že nikdy nebol tajným spolupracovníkom, neudržiaval s pracovníkmi kontrarozvedky konšpiratívny styk, žiadne úlohy uvedené v smernici pre innos pracovníkov kontrarozvedky a ani iné žiadne úlohy mu z ich strany neboli zadávané, žiadne nimi uložené úlohy neplnil, nepodával ani nepredával žiadne poznatky alebo informácie, ani neposkytoval kontrarozvedke pomoc alebo služby. Navrhovate odmieta skuto nos , že bol agentom a spolupracovníkom bývalej ŠTB. K žiadnej spolupráci sa nezaviazal, žiadny viazací akt nepodpísal a ani ústne nedal súhlas k spolupráci. Žiaden písomný záväzok navrhovate a sa v jeho osobnej zložke bývalej ŠTB vedenej pod reg. . 12366 nenachádza. Jeho osobná zložka je úplne prázdna.

Ako uviedol navrhovate na pojednávaní, jeho registrácia mohla vzniknú tak, že ke bol vo IV. ro níku na FAMU v Prahe, tak si ho predvolali na osobné oddelenie, kde mu povedali, že má nejaké nezrovnalosti v prihláske na vysokú školu, že neuviedol, že bol v zahrani í a za to by mohol by vylú ený zo školy. On však povedal, že v prihláske na vysokú školu túto skuto nos uviedol. Na to mu povedali, že by sa s ním chcel stretnú ešte jeden pán vo ved ajšej miestnosti. Bol tam mladý lovek, ktorý sa mu predstavil. Nevedel, o robí, akurát sa ho spýtal, i by sa mohli niekedy stretnú pri káve. Navrhovate s tým nemal dôvod nesúhlasi . Ke sa neskôr pýtal kamarátov na internáte, tí mu povedali, že pravdepodobne to mohol by pracovník ŠTB. Následne ke ho tento lovek kontaktoval, navrhovate si na stretnutie pozval aj kamaráta Ladislav Hertza, ktorý bol jeho spolužiak. Na toto stretnutie šli spolu. Pán Hertz sedel pri ved ajšom stole, on tam bol len preto, aby po úval a pozoroval. Navrhovate nevedel, o od neho môže doty ný lovek chce . Na stretnutí sa ho spýtal, i by mu mohol poskytova informácie o spolužiakoch zo školy. Navrhovate mu však dal estné slovo, že nikdy nikoho neudá. Na to sa mal doty ný lovek zasmia . Povedal navrhovate ovi, že je charakterný lovek a opä sa ho spýtal, i ho môže ešte niekedy kontaktova . Navrhovate mal obavy pred takýmito telefonátmi, preto aj prestal chodi do školy a pres ahoval sa do Košíc. Jeho ro níkový vedúci Ji í Sequens mu poradil, aby sa na to vykaš al, aby išiel do Košíc a v Košiciach aby urobil absolventský film. Za to, že nechodil do školy v Prahe, ho takmer vylú ili zo školy.

Navrhovate taktiež potvrdil, že aj ke bol v Košiciach, bol kontaktovaný pracovníkmi ŠTB. Navrhovate mal sestru, ktorá bola vydatá v Taliansku. Ke ju chcel navštívi , musel ma súhlas k vycestovaniu od Komunistickej strany Slovenska, od jeho zamestnávate a STV. Pracovníci ŠTB, ktorí ho navštívili, ho požiadali, i by im nepodal informácie o eskoslovenských emigrantoch, s ktorými by sa v Taliansku stretol. Navrhovate to však odmietol, neposkytol pracovníkom ŠTB žiadne informácie, ani sa v Taliansku so žiadnymi emigrantmi nestretol. Toto sa opakovalo vždy, ke požiadal o vycestovanie za sestrou do Talianska.

Navrhovateľ uviedol, že istý as bol aj riaditeľom STV v Košiciach. V podstate bol jediným riaditeľom, ktorý nebol komunista. Po as jeho riadenia za ním chodili podriadení a jeden na druhého oznamovali, kto bol agentom ŠTB, kto bol len spolupracovníkom. Jeden podriadený mu povedal, že aj on je vedený ako agent vo zväzkoch ŠTB, o ho šokovalo, pretože dovtedy ani nevedel, kto je agent ŠTB. Ešte predtým, ako sa stal riaditeľom STV za socializmu, ho chceli poslať na VUML. Aby sa tomu vyhol, radšej dal výpoveď z televízie.

Odporca uviedol, že on zverejnil na svojej internetovej stránke elektronickú kópiu registračného protokolu, ktorý obsahuje meno navrhovateľa a zároveň zverejnil aj prepis tohto registračného protokolu. Odporca tak urobil na základe § 19 ods. 1 zák. č. 553/2002 Z.z. o sprístupnení dokumentov, o inosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 - 1989 a o založení Ústavu pamäti národa a doplnení niektorých zákonov, teda postupoval na základe zákona a plnil svoju zákonnú povinnosť. Odporca nepozmenil ani nijakým spôsobom neupravil príslušný registračný protokol ani zväzok. Registračný protokol a zväzok skutočne neobsahuje meno navrhovateľa. Odporca nie je pôvodcom informácií, ktoré sa nachádzajú v registračnom protokole a zväzku a nenesie za ne zodpovednosť.

Navrhovateľ podpísal spoluprácu s ŠTB, aby sa malo nachádzať v jeho osobnom spise. Tento však odporca nemá k dispozícii. Po revolúcii 1989 vtedajší námestník ministra vnútra gen. Lorenc, dal rozkaz skartovať všetky materiály a písomnosti, ktoré viedla ŠTB. Niektoré sa skartovali, niektoré nie.

Ako alej uviedol pracovník odporcu, navrhovateľ bol vyšetrovaný z dôvodu jeho emigrácie ako aj jeho vrátenia sa do Československa. O tom je založený aj spis Federálneho ministerstva vnútra odboru vyšetrovania ŠTB VS: 27/1973. V tomto spise sa nachádzajú informácie, ktoré poskytol ŠTB. Možno na základe toho potom predpokladali, že bude poskytovať informácie aj z ďalších vycestovaní do zahraničia a preto bol vedený ako agent ŠTB. Toto vyšetrovanie predchádzalo tomu, ako bol zaregistrovaný ako agent. Zaregistrovaný bol 11.12.1974.

Odporca žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že bolo preukázané, že spis na navrhovateľa bol založený, že sa kontaktoval s príslušníkmi ŠTB, že jeho spis bol živý už od roku 1974 až do konca. Náhradu trov konania nežiadali priznať, keďže im žiadne trovky nevznikli.

Vo veci boli ako svedkovia vypočutí JUDr. Štefan Fedor, ktorý od roku 1983 bol zástupcom náčelníka odboru ŠTB v Košiciach až do roku 1990 ako aj Peter Dravecký, ktorý v roku 1978 pracoval na II. odbore na II. oddelení ŠTB na vnútornom nepriateľovi. Obaja svedkovia objasnili, akým spôsobom sa získavali spolupracovníci ŠTB. Postup bol taký, že najskôr boli tzv. preverované osoby. Tieto osoby o tom ani nevedeli. Potom boli kandidáti tajnej služby. Títo sa taktiež analyzovali a až následne sa s nimi robil kontakt, aby podpísali spoluprácu. Keď podpísali spoluprácu, na Slovensku boli vedení ako spolupracovníci, v zahraničí ako agenti. Obom svedkom bolo uduené, že u navrhovateľa neexistujú predchádzajúce dva stupne a to I. stupeň ako preverovaná osoba a II. stupeň ako kandidát tajnej služby. Bol by o tom zachovaný záznam v jeho osobnom spise. Obaja svedkovia prišli do styku s osobným spisom navrhovateľa, avšak takéto záznamy tam neboli. V spise boli len výstrižky z novin a časopisov, ktoré sa týkali jeho filmovej a pracovnej tvorby.

Ako uviedol JUDr. Fedor, bolo nezvyčajné, ak sa niekto stal agentom ŠTB za 3 mesiace, pretože kandidáti na spolupracovníkov ŠTB sa viedli približne rok až dva. Toto bolo možno aj minimálne obdobie, preto si nevedel vysvetliť, ako je možné, že navrhovateľ sa mal za tri mesiace stať agentom ŠTB. Pripustil, že to mohlo byť spôsobené aj tým, že sa naháňal plán a niekto z pracovníkov ŠTB si vyrobil agenta bez jeho vedomia. Obaja svedkovia pripustili, že aj takéto skutočnosti sa stávali.

Taktiež obaja svedkovia potvrdili, že navrhovateľ bol pre nich zaujímavý iba z toho dôvodu, že istý človek žil v emigrácii v Kanade, potom sa vrátil a pracoval v televízii. Inak pre nich ako nepriateľa štátu zaujímavý nebol.

Svedok Dravecký uviedol, že s navrhovateľom sa ako pracovník ŠTB kontaktoval a to vtedy, keď mal navrhovateľ vycestovať do Talianska za svojou sestrou. Musel s ním vykonať tzv. obranný pohovor, stretli sa v nejakej reštaurácii, tam ho upozornoval, že v zahraničí môže byť kontaktovaný niekým, kto by mohol od neho niečo žiadať. Napríklad z Talianska mohol byť požiadany, aby priniesol na naše územie nejaké samizdaty. Zároveň s navrhovateľom vykonal aj pohovor, keď sa vrátil z Talianska domov. Svedok ešte prehlásil, že mu navrhovateľ nikdy žiadne informácie neposkytol. Svedok o stretnutiach spísal záznamy, ktoré boli potom uložené do osobného spisu navrhovateľa a. Navrhovateľ tieto záznamy nepodpisoval. Nemal o nich ani vedomosť.

Takýto postup potvrdil aj svedok JUDr. Fedor. K tomu dodal, že ŠTB mala informácie o ľuďoch, ktorí chceli vycestovať do kapitalistického zahraničia. Dozvedeli sa to tak, že ich človek chodil do banky a tam zisťoval, komu bol daný devízový prísluh. S takýmto človekom sa potom robil pohovor.

Svedkovia taktiež zhodne potvrdili, že navrhovateľ nikdy s nimi nespolupracoval ako agent, pretože v takom prípade by sa s pracovníkmi ŠTB pravidelne minimálne raz za dva mesiace stretával na schôdkach a týmto dával hlásenia prípadne referoval o plnení úloh, ktoré mu boli dané. O tom by oni museli vedieť, pretože by z takýchto schôdzok boli vykonané záznamy v jeho osobnom spise. Ak by navrhovateľ aj donášal na niektoré zaujímavé osoby, v spisoch týchto zaujímavých osôb by sa taktiež nachádzali záznamy. Svedkovia nemali vedomosť o žiadnej osobe, na ktorú by navrhovateľ donášal.

Svedok Mgr. Ladislav Hertz uviedol, že s navrhovateľom sa pozná ešte zo študentských čias. Spolu zašli študovať na FAMU v Prahe v roku 1970. Tam sa spriatelili. Svedok potvrdil, že navrhovateľ mu hovoril o tom, že bol kontaktovaný s nejakým pracovníkom ŠTB, s ktorým sa mal stretnúť v reštaurácii. Dohodli sa, že svedok pôjde s ním. Bolo to u Mánesa. Prišli tam o pár minút skôr, ako bolo dohodnuté stretnutie. On si sadol vedľa, pil kávu. Videl, ako sa navrhovateľ s pracovníkom ŠTB rozpráva, o čom sa bavili, však nepočul. Vie, že navrhovateľ mal s týmto človekom dve alebo tri stretnutia. Navrhovateľ to netajil, medzi kamarátmi sa o tom normálne rozprával.

Svedok si taktiež spomínal na to, že po revolúcii keď boli vydané zoznamy spolupracovníkov ŠTB v novinách Rudé právo, že sa šírili aj o navrhovateľovi, že je vedený ako agent ŠTB, o čom mu bolo nepríjemné.

Svedok Gabriel Kladek uviedol, že navrhovate a pozná od roku 1971, kedy nastúpil do Slovenskej televízie v Košiciach. Navrhovate a si ve mi váži. Vylúčil, že by spolupracoval s ŠTB a je urážajúce, ako som niekto hovorí, že bol agentom ŠTB.

Svedok alej uviedol, že po revolúcii v roku 1989 sa dostal do koordináneho výboru VPN. Mal na starosti bezpečnosť. Po 27. máji 1990 bol aj v archíve ŠTB. Až do Vianoc 1990 študoval jednotlivé spisy. Pomáhal sa v archíve orientovať aj riadiacim pracovníkom Úradu na ochranu ústavy. Zhodou okolností natrafil aj na spis navrhovate a. Bol to bežový obal s predtlačou, na ktorom bola jeho ve mi amatérsky urobená fotografia. Pod ňou bolo napísané jeho meno. Inak bol spis prázdny. Na závierku spisu bol papier, kde boli zaznamenané rôzne rubriky, kde sa zapisoval obsah spisu. Aj tieto rubriky boli prázdne, nebolo tam nič zapísané. Našiel v archíve aj spisy iných pracovníkov Slovenskej televízie, ktoré preštudoval, tieto už boli hrubšie, ale ani v týchto spisoch sa s menom navrhovate a nestretol.

Navrhovate do spisu predložil aj estné vyhlásenia Mgr. Daniely Fedelešovej, PhDr. Štefana Fejku, Milana Antola, Doc. Vladimíra Tichého. Mgr. Fedelešová okrem iného uviedla, že navrhovate bol jej kolegom v literárnodramatickej redakcii STV, bol z nich najodvážnejší, otvorene ignoroval pokusy o manipuláciu. V zahraničí získal zakázanú tlač. Nie náhodou bol v ich štúdiu prirodzeným lídrom zmien v roku 1989. PhDr. Štefan Fejko ako aj Milan Antol okrem iného zhodne uviedli, že boli na spoločnom stretnutí za iatkou júna 2010 s Mirom Košickým. Prišla reč aj na tému spolupráce navrhovate a s ŠTB. Na tento fakt sa rozhorene a fundovane vyjadril p. Košický, ktorý tvrdil, že to nie je možné, aby navrhovate spolupracoval s ŠTB, pretože ak by sa tak dialo, tak by sa o tom dozvedel. Pán Košický uviedol, že po revolúcii ako poslanec SNR mal možnosť nahliadnuť do svojho spisu, ktorý o ňom viedli na ŠTB, kde bol označený ako nepriateľ socialistického štátu a o p. D kanovskom v jeho spise nebola ani zmienka a to aj napriek tomu, že sa stretávali skoro denne. Taktiež sa zaujímal aj o spis p. D kanovského, tento našiel prázdny. Doc. Vladimír Tichý uviedol, že navrhovate a poznal od jeho príchodu na FAMU. Ako väšina Slovákov boli ubytovaní na rovnakom internáte. Stýkali sa denne. Spolu písali scenáre, diskutovali o filme, o dievčatách, hrali karty a šachy, boli dôverní priatelia. Mal vedomosť o tom, že navrhovate bol kontaktovaný pracovníkom ŠTB, taktiež mal vedomosť o tom, že navrhovate sa s tým sázoval aj u ro níkového vedúceho Jiřího Sequensa, ktorý mu poradil, aby sa sústredil na diplomovú prácu a absolventský film a aby radšej odišiel na Slovensko. Osobne si nevie predstaviť, že by bol navrhovate agentom, nie je taký typ, ktorý by vedel ohovárať, ničo udáva.

Navrhovate taktiež do spisu doložil fotokópiu z internetovej stránky odporcu, kde sa nachádzajú registračné protokoly agentúrnych a operatívnych zväzkov ŠTB so zobrazením údajov o navrhovateovi, kde je uvedené jeho priezvisko, meno, dátum narodenia, krycie meno, kategória spolupracovníka, registračné číslo, séria, kraj aj poznámka. Zároveň doložil aj konkrétnu stranu registračného protokolu konkrétne stranu . 58, kde je pod reg. . 12366 vedený navrhovate ako agent bývalej ŠTB.

Navrhovate do spisu doložil aj fotokópiu spisu Federálneho ministerstva vnútra, Odboru vyšetrovania ŠTB v Košiciach VS: 27/1973 vedený na meno D kanovský Stanislav. K tomu je priložený obsah spisu, kde sa nachádzajú štyri dokumenty a to hlásenie o emigrácii, zápis o výpovedi navrátilca Stanislava D kanovského, uznesenie o odloženej veci a záznam o uložení spisu do archívu. V hlásení Krajského oddelenia pasov a víz v Košiciach zo d a

14.5.1970 je uvedené, že navrhovateľ vycestoval na návštevu do Anglicka dňa 12.8.1968 s termínom návratu 2.9.1968, od nasledujúceho dňa sa zdržuje v zahraničí bez povolenia. O predloženie pobytu nepožiadaval. V zápisnici Krajskej správy ZNB, Správy STB Košice zo dňa 5.5.1970 o svojom pobyte v kapitalistickom zahraničí navrhovateľ okrem iného uviedol, že v roku 1967 sa v Prahe zoznámil s anglickou štátnou príslušníčkou a jej dcérou. Na jej pozvanie potom dňa 12.8.1968 potom vycestoval do Oxfordu, kde býval u doterajnej Angličanky. Tam sa aj dozvedel, že v Československu vypukla vojna. O situácii sa informoval aj na československom zastupiteľskom úrade v Londýne. Tam mu aj predložili pobyt o ďalších 30 dní. Následne mal možnosť odísť z Londýna do Kanady. Túto možnosť využil. Do Kanady vycestoval 12.11.1968. V Kanade sa živil príležitostnou prácou. Do Kanady dostal od svojich rodičov list, ktorí mu oznámili, že v Československu je amnestia a môže sa vrátiť domov. Na to z Kanady vycestoval do Talianska za svojou sestrou, u ktorej sa zdržal od 4.3.1970 do 10.4.1970. Vtedy cez bývalú Juhosláviu vycestoval do Maršarska a následne prišiel dňa 12.4.1970 do Košíc. Navrhovateľ ale v zápisnici uviedol, že v zahraničí neprešiel žiadnym utečeneckým táborom. Riadne sa na úradoch v zahraničí hlásil. V zahraničí o politický azyl nežiadal, nebol v styku s bezpečnostnými orgánmi za účelom vypočúvania. V zápisnici spomenul aj emigrantov, s ktorými sa v Kanade stretol a vypovedal aj o propagande, ktorá sa vtedy šírila v tlači proti SSR.

Z doloženého uznesenia Odboru vyšetrovania ŠTB VS: 27/1973 zo dňa 10.1.1973 vyplynulo, že vo veci podozrivého Stanislava Dikanovského sa jeho vec z podozrenia pre trestný čin opustenia republiky odkladá, pretože v danom prípade nejde o trestný čin. Predložený bol záznam Odboru vyšetrovania ŠTB Košice zo dňa 10.1.1973 o odložení trestného stíhania navrhovateľa, pretože v danom prípade sa nejedná o trestný čin, pričom štatistická karta bola dňa 10.1.1973 zaslaná Správe vyšetrovania ŠTB Bratislava a spis sa ukladá do archívu.

Navrhovateľ zároveň doložil do spisu aj fotokópiu titulnej stránky necenzurovaných novin Rudé krávo, ich XIII. vydanie z roku 1992, v ktorých bol uverejnený kompletný zoznam spolupracovníkov ŠTB I. diel. K tomu doložil fotokópiu strany, kde sú uvedení spolupracovníci ŠTB zoradení podľa abecedy pod písmenom D, kde sa navrhovateľ nachádza štyrikrát.

Do spisu predložil aj fotokópiu novinových článkov z októbra 1973 resp. z marca 1974, kde sa o navrhovateľa píše ako o režisérovi, poslucháči pražskej FAMU, ktorý dokončil televízny hudobný film s mladou speváčkou Gitou Šukajlovou, pričom ide o výber piatich pesničiek, kde speváčka použila angažované texty. Druhý článok sa týka ústasti navrhovateľa a na speváčkej sú až „zlaté večerky“, v ktorej vystupoval s vlastnou angažovanou skladbou. Navrhovateľ v súťažnej obsadil 3. miesto, súťaž sa zúčastnil už štvrtýkrát. Zároveň do spisu predložil aj fotokópiu plagátu pozývajúceho na vystúpenie prvých mladých československých predstaviteľov protestného songu, pričom navrhovateľ vystupoval pod umeleckým menom Marceli. Koncert sa konal dňa 29.9.1966 v Dome umenia v Košiciach. Navrhovateľ ale doložil ukážku z jeho tvorby „Zimné prázdniny“ z roku 1971, list v ktorom sa uvádza, ktoré diela režíroval, korešpondenciu s Jánom Černým z apríla a júla 1968, zoznam predložených prác, predložil aj fotokópiu výkazu o riadnom štúdiu na vysokej škole (index) aj fotokópiu z vojenskej knižky. Vo vojenskej knižke je uvedený ako Dikanovský Stanislav, v indexe je uvedený ako Stanislav Marcel Dikanovský.

Navrhovate do spisu doložil aj list Doc. Antonína Kachlíka, vedúceho Katedry filmovej a televíznej réžie zo dňa 20.11.1974, v ktorom navrhovate ovi oznamuje, že vzhľadom na jeho stálej absencii na prednáškach a seminároch vo 4. ročníku mu doporučuje, aby buď požiadal o opakovanie ročníka, ak má na to skutočne vážne dôvody, alebo napíše súdruhovi dekanovi, že prestáva byť poslucháčom katedry réžie pre neplnenie jeho povinností. alej do spisu navrhovate doložil aj rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 20C/104/2010-92 zo dňa 14.12.2010, v ktorom poukázal na vyhlásenie Miroslava Vrbana, ktorý v roku 1988 zastával pozíciu náčelníka II. oddelenia Krajskej správy ZNB - Správy ŠTB Banská Bystrica, ktorý podpísal dňa 14.6.1988 záznam o získaní ku spolupráci vedený pod č. OS-001289/1-88, ktorým mal byť vykonaný viazací akt s agentom „JANO“ t.j. s navrhovateľom v tej konkrétnej veci, pričom p. Vrbán vo vyhlásení uviedol, že tvrdenie, ktorým mal byť udelený súhlas k spolupráci s eskoslovenskou rozvedkou bol v spise úlovo bez súhlasu navrhovateľa a bez jeho vedomia. Navrhovateľ týmto listinným dôkazom poukázal, že sa diali aj také veci, že pracovník ŠTB podpísal súhlas na spoluprácu s ŠTB za inú osobu.

Podľa § 11 Obč. zák. fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Obč. zák. fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 553/2002 Z.z. v znení noviel o sprístupnení dokumentov o bezpečnosti bezpečenostných zložiek štátu 1939-1989 a o založení Ústavu pamäti národa, ústav vydá tlačiu a na elektronických médiách prepis evidovaných záznamov zo zachovaných alebo rekonštruovaných protokolov zväzkov a ďalších evidovaných pomôcok Štátnej bezpečnosti z rokov 1939 až 1989, hlavne s údajmi o dátume zavedenia zväzku, jeho pohybe a archivovaní, druhu zväzku a jeho zmene, osobách, ak sa nejedná o cudzincov alebo objektoch, ku ktorým sú zväzky evidované. Zo zachovaných protokolov zväzkov Hlavnej správy rozvedky Zboru národnej bezpečnosti (I. správa) vydá ústav prehľad objektových zväzkov evidovaných do 31. decembra 1989 a prehľad aktívnych a vplyvových opatrení. Ústav vydá tiež tlačiu a na elektronických médiách prepis protokolu zväzkov odboru vnútornej ochrany Zboru nápravnej výchovy v rozsahu objektových zväzkov a zväzkov osôb evidovaných ako spolupracovníci tohto odboru, ak boli využité na prospech Štátnej bezpečnosti.

Podľa § 19 ods. 2 cit. zák. ústav priebežne vydáva tlačiu a na elektronických médiách zoznam personálnych (kádrových) spisov príslušníkov bezpečnostných zložiek, sprístupnených podľa § 17 ods. 1 písm. b) bodu 2 zároveň s uvedením dátumu zaradenia príslušníka do bezpečnostnej zložky, služobných funkcií vykonávaných príslušníkom v bezpečnostnej zložke a dátumu ukončenia tohto zaradenia.

Podľa § 17 ods. 1 písm. b) cit. zák. ústav je povinný na žiadosť fyzickej osoby staršej ako 18 rokov sprístupniť jej kópiu zachovaného zväzku uvedeného v písmene a), a ak je v ňom obsiahnuté meno alebo nepravé (krycie) meno osoby evidovanej ako spolupracovník alebo príslušník bezpečnostnej zložky, sprístupniť aj:

1. kópiu zachovaného osobného zväzku tejto osoby evidovanej ako príslušník bezpe nostnej zložky a
2. kópiu zachovaného personálneho (kádrového) spisu tohto príslušníka bezpe nostnej zložky.

Pod a § 27 ods. 1 cit. zák. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a Slovenská informa ná služba odovzdajú ústavu dokumenty o innosti bezpe nostných zložiek, ktoré majú vo vlastníctve, držbe alebo správe, do ôsmich mesiacov od ú innosti tohto zákona. Ústavu odovzdajú tiež kópie osved ení vydané ob anom Slovenskej republiky po as ú innosti zákona . 451/1991 Zb., ktorým sa ustanovujú niektoré alšie predpoklady na výkon niektorých funkcií v štátnych orgánoch a organizáciách eskej a Slovenskej Federatívnej Republiky, eskej republiky a Slovenskej republiky.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovate je evidovaný v materiáloch ŠTB ako agent od 11.12.1974. Jeho spis založený v Prahe, od 2.9.1978 bol zaslaný na Správu ŠTB v Košiciach.

Navrhovate popiera a absolútne vylučuje svoju prácu s príslušníkmi ŠTB. ŠTB považoval za zlo ineckú organizáciu.

Súdu z listinných dôkazov vyplynulo, že prvýkrát prišiel navrhovate do kontaktu s ŠTB v máji 1970, keď bol vypo úvaný. Potom ako sa vrátil do eskoslovenska z Anglicka a Kanady, kam vycestoval 12.8.1968. Potom bol kontaktovaný pracovníkom ŠTB po as 4. ro níka na FAMU na jese 1974, kedy bol predvolaný na študijné oddelenie s tým, že zatajil v prihláške na vysokú školu, že bol v zahrani í. Toto však navrhovate odmietol s tým, že do prihlášky to napísal. Následne mu bol predstavený mladý príslušník ŠTB, ktorý si s ním dohodol nieko ko schôdzok. Navrhovate však poprel, že by pracovníkovi ŠTB oko vek podpisoval a už vôbec nie spoluprácu. alšie kontakty s pracovníkmi ŠTB mal navrhovate , keď pracoval v Slovenskej televízii v Košiciach. Má sestru vydatú v Taliansku, keď ju chcel ešte po as socialistického zriadenia navštívi , bol kontaktovaný pracovníkmi ŠTB, ktorí s ním vykonali pohovor. Takýmto pracovníkom ŠTB bol aj svedok p. Fedor, ktorý však uviedol, že navrhovate im žiadne informácie neposkytol, nespolupracoval s nimi.

Odporca okrem záznamu z registra ného protokolu agentúrnych a operatívnych zväzkov ŠTB ni ím nevedel preukáza , že navrhovate bol agentom ŠTB. Naproti tomu navrhovate listinným dôkazmi ako aj výpove ami svedkov preukázal, že s ŠTB nespolupracoval. Toto mu potvrdili aj svedkovia Štefan Fedor, ktorý od roku 1983 pracoval vo funkcii ná elníka oddelenia resp. zástupcu ná elníka odboru ŠTB ako aj Peter Dravecký, ktorý v roku 1978 pracoval na II. odbore na II. oddelení ŠTB na vnútornom nepriate ovi.

Súd mal taktiež preukázané, že osobný spis navrhovate a ako agenta ŠTB bol založený. Ani jeden z pracovníkov ŠTB, ktorí vypovedali ako svedkovia, si však nevedeli spomenú , že by videli písomný súhlas navrhovate a so spoluprácou ŠTB, nevideli tam žiadne hlásenia o tom, že by navrhovate na niekoho donášal, boli tam len výstrižky z novín a asopisov o pracovnej tvorbe navrhovate a. V sú asnej dobe sa spis navrhovate a nepodarilo nájs . Spis však videl aj svedok Gabriel Kladek, ktorý bol v roku 1990 v koordina nom výbore VPN, mal na starosti bezpe nos a od 27.5.1990 študoval spisy v archíve ŠTB až do Vianoc 1990. Okrem iných našiel aj spis navrhovate a, ktorý bol však

prázdny. S menom navrhovate a sa nestretol ani v iných spisoch, ktoré študoval. Spis navrhovate a mal vidieť aj Miroslav Dziač Košický, ktorý bol po revolúcii za iatkom 90-tych rokov minulého storočia poslancom SNR a taktiež mal možnosť nahliadnuť do svojho spisu, ktorý o ňom viedla ŠTB, kde bol označený ako nepriateľ socialistického štátu. O navrhovateovi v jeho spise nebola žiadna zmienka a to aj napriek tomu, že sa stretávali takmer denne. Videl aj spis navrhovate a, ktorý bol však prázdny. Uvedené vyplýva z estných vyhlásení Milana Antola aj PhDr. Štefana Fejku.

Pod a i. 3 smernice pre innos pracovníkov kontrarozvedky, tajný pracovník je osoba, ktorá bola získaná na spoluprácu spôsobmi stanovenými týmito smernicami, udržuje s pracovníkmi kontrarozvedky konšpiratívny styk, plní uložené úlohy, predáva alebo podáva poznatky a informácie alebo poskytuje kontrarozvedke pomoc alebo služby, ktoré je potrebné utajovať .

Pod a i. 12 tejto smernice je agentom tajný spolupracovník, ktorý plní úlohy pri odhaľovaní, rozpracovaní a dokumentovaní protištátnej trestnej innosti a úlohy smerujúce k predchádzaniu a zabráneniu trestnej innosti. V i. 13 smernice sú rozpísané úlohy, ktoré má plniť agent pod vedením pracovníka kontrarozvedky.

Z vykonaného dokazovania mal súd dostatočne preukázané, že navrhovate nikdy nebol tajným spolupracovníkom ŠTB, neudržiaval s pracovníkmi kontrarozvedky konšpiratívny styk, neplnil žiadne úlohy, ktoré by mu mali byť dané, nepodával ani nepredával žiadne poznatky alebo informácie a ani neposkytoval kontrarozvedke pomoc alebo služby. Samotná skutočnosť, že na navrhovate a bol založený spis, že sa kontaktoval s príslušníkmi ŠTB a že jeho spis bol živý od roku 1974 až do jeho zmiznutia, ešte samo o sebe nepreukazuje, že by bol agentom ŠTB.

Navrhovate poprel, že by podpísal spoluprácu s ŠTB, poukázal na to, že sa stali prípady, že samotný pracovník ŠTB podpísal viazací akt za loveka, ktorý o tom ani nevedel (konštatované v rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica .k. 20C/104/2010-92 zo dňa 14.12.2010). Tiež svedkovia JUDr. Fedor aj p. Dravecký nevyhlú ili aj takúto možnosť, že si pracovník ŠTB v rámci plnenia svojich úloh urobil iarku, že získal súhlas niekoho na spoluprácu s ŠTB. o sa týka kontaktov s príslušníkmi ŠTB, navrhovate tieto kontakty nepopiera, uviedol, že s pracovníkmi ŠTB bol v kontakte vždy, keď mal vycestovať za svojou sestrou do Talianska. Vždy pred cestou aj po ceste ho navštívili a žiadali od neho informácie. Navrhovate im však žiadne informácie neposkytol, čo potvrdili aj svedkovia JUDr. Fedor a p. Dravecký. Toto aj vysvetľuje skutočnosť, že osobný spis navrhovate a bol niekoľkokrát uložený a potom obživoľ. Vždy keď išiel za sestrou do kapitalistického Talianska bol kontaktovaný pracovníkmi ŠTB, ktorí o tom museli urobiť záznam a tým aj obživiť jeho spis.

V zmysle ust. § 11 Ob . zák. fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa ustáľenej judikatúry je už samotná neoprávnená evidencia fyzickej osoby v materiáloch bývalej ŠTB neoprávneným zásahom podľa § 13 Ob . zák. objektívne

spôsobilým privodiť ujmu na osobnostných právach dotknutej osoby. Z hľadiska poskytnutia ochrany nie je významné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene či nezavinene, alebo vedome či nevedome. Nevyžaduje sa ani vyvolanie následkov, stačí, že neoprávnený zásah bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo narušenie chránených práv osobnosti fyzickej osoby. O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde, ak existujú okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu. Jednou z takých okolností môže byť aj výkon zo zákona vyplývajúceho práva alebo plnenie zákonom uložennej povinnosti.

V tomto prípade k zásahu do osobnostných práv navrhovateľa malo dôjsť pri činnosti, ktorá bola uložená odporcovi zákonom č. 553/2002 Z.z. Je preto nesporné, že k zásahu došlo činnosťou odporcu i keď na základe zákona. Odporca je pôvodcom namietaného zásahu a je preto vecne pasívne legitimovaný v spore o ochranu osobnosti vyvolaným týmto zásahom.

Z vykonaného dokazovania mal súd však preukázať, že navrhovateľom nebola agentom ŠTB a jeho evidencia v materiáloch ŠTB v kategórii agent je neoprávnená. Z uvedeného dôvodu súd určil, že navrhovateľ je vedený vo zväzkoch bývalej ŠTB ako agent neoprávnený. Zároveň súd v zmysle ust. § 13 ods. 1 Obč. zák. uložil odporcovi povinnosť upustiť od neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti navrhovateľa a odstrániť následky týchto zásahov tým, že zverejní na svojej internetovej stránke výrok tohto rozsudku do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. ú astníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd priznáva náhradu trov potrebných na úplné uplatnenie alebo bránenie práva proti ú astníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 7 O.s.p. súd môže o náhrade trov konania rozhodnúť aj tak, že namiesto určenia výšky trov priznáva ú astníkovi náhradu trov konania vyjadrenú zlomkom alebo percentom. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne o výške náhrady trov konania súd samostatným uznesením.

V konaní mal plný úspech navrhovateľ, preto mu patrí plná náhrada trov konania. Navrhovateľ však na pojednávaní, kedy bol vyhlásený rozsudok, nemal vyíslenú náhradu trov konania, preto súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že priznal navrhovateľovi náhradu trov konania v 100 %-nej výške, pričom o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

P o u e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, o mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a o čom sa odvolateľ domáha. (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodni len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 2 O.s.p.)

V Košiciach, dňa 15.6.2012

Mgr. Miloš Greguš
sudca

Za správnosť vyhotovenia: Erika Nováková (podpísané)